

**Sprawozdanie z realizacji zadania pn.
„Nieznane życie Bałtyku – morska edukacja”
objętego umową dotacji nr WFOŚ/D/515/44/2018 z dnia 25 maja 2018 r.**

W kwietniu 2018 roku Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego we współpracy ze Stacją Morską im. Profesora Krzysztofa Skóry Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego rozpoczęła realizację projektu „*Nieznane życie Bałtyku – morska edukacja*” dofinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Pierwszym zadaniem przewidzianym w ramach projektu była rozbudowa systemu tablic edukacyjnych spełniających rolę osłony dla basenów hodowlanych w fokarium Stacji Morskiej podczas ich okresowych wyłączeń z eksploatacji, spowodowanych prowadzonymi w nich pracami porządkowymi lub remontowymi. Tablice zostały zaprojektowane i wykonane w formie mobilnej wystawy edukacyjnej z warstwowego PCV, z grafiką zabezpieczoną laminatem. Przesłona edukacyjna może być montowana w zależności od potrzeb, wzdłuż barierek basenów hodowlanych. Wystawa mobilna zawiera informacje na temat bałtyckich fok, ich biologii, ekologii, zagrożeń oraz sposobów ochrony. Na jej tablicach znajdują się także wskazówki jak należy się zachować w przypadku spotkania foki na plaży, czego nie robić, kogo powiadomić. Przesłony edukacyjne powstały pod koniec czerwca 2018 i od tego czasu z powodzeniem stanowią czytelny i atrakcyjny przekaz infograficzny docierający do szerokiego grona odbiorców z całego kraju, wyposażając ich w wiedzę niezbędną do uczestnictwa w tworzeniu wspólnej bazy danych na temat występowania fok w naturze, opartej na formule nauki obywatelskiej.

Kolejnym zadaniem zrealizowanym w ramach projektu było stworzenie edukacyjnej bazy zdjęć ichtiofauny Morza Bałtyckiego. W salach laboratoryjnych Stacji Morskiej IOUG utworzono akwariowe stanowiska fotograficzne siedlisk morskich (np. piaszczyste lub kamieniste dno morskie, zróżnicowana roślinność itp.), gdzie zostali umieszczeni przedstawiciele wybranych gatunków ryb bałtyckich. Fotografie zostały wykonane w plikach cyfrowych o rozdzielczości ponad 22 pikseli, zapisane w plikach RAW z zapisem 14 bitów. Gatunki ujęte w bazie multimedialnej zostały szczególnie dobrane tak, aby zaprezentować bogactwo ichtiofauny Morza Bałtyckiego oraz przedstawić problem pojawiania się gatunków obcych inwazyjnych i wypierania przez nie gatunków rodzimych. Zdjęcia przedstawiają 20 gatunków ryb występujących w Morzu Bałtyckim, w tym 2 gatunki obce inwazyjne: karaś srebrzysty i babka bycza oraz dwa gatunki obce: jesiotr syberyjski i jesiotr rosyjski. Poszczególne elementy bazy są wykorzystywane podczas prowadzonych zajęć edukacyjnych, wydarzeń plenerowych oraz przy tworzeniu materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Ostatnim zadaniem projektu „*Nieznane życie Bałtyku – edukacja morska*” było zaprojektowanie i wydrukowanie plansz edukacyjnych na bazie stworzonej bazy multimedialnej. W ramach tego zadania opracowane zostały opisy merytoryczne zawierające informacje o cechach ryb, ich siedlisku, zasięgu ich występowania naturalnego oraz obecnego, a także ich wpływie na inne gatunki. Każda plansza składa się z fotografii oraz opisu przedstawiających wybrany gatunek ryby, zestaw plansz składa się z 20 gatunków ryb. W ramach projektu powstało 500 zestawów plansz, spośród

których 400 zostanie przekazanych szkołom z województwa pomorskiego, 50 innym rejonom Polski, a pozostałe 50 sztuk będzie wykorzystywane podczas zajęć stacjonarnych i wyjazdowych prowadzonych przez Błękitną Szkołę w Helu. Wersja elektroniczna zestawu plansz edukacyjnych będzie również dostępna na stronach internetowych Stacji Morskiej IOUG oraz Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego.

W wyniku realizacji wyżej wspomnianych zadań uzyskane zostały poniższe efekty ekologiczne:

- Poziom wiedzy na temat biologii i ekologii organizmów z najwyższych poziomów troficznych Bałtyku – ryb i fok, został znacznie podniesiony. Odbiorcy projektu mają świadomość, że jakość życia zależy od dobrej kondycji ekologicznej ekosystemów morskich.
- Zachowania przyjazne środowisku są nieustannie promowane w ramach projektu. Kształtowanie poprzez edukację ekologiczną postaw pro-przyrodniczych wśród dzieci i młodzieży pozwala na uniknięcie sytuacji, w których nieprzemysłane działania doprowadzają do niszczenia siedlisk zagrożonych wyginięciem gatunków fauny i flory. Tego typu edukacja pozwala odkryć wszystkim jej uczestnikom istniejące zależności i interakcje człowiek a środowisko, ukazuje znaczenie idei zrównoważonego rozwoju oraz przyczynia się do zrozumienia przyczyn i konsekwencji wynikających z określonych postaw wobec natury.
- Wzrasta świadomość lokalnej społeczności, jak również mieszkańców całego kraju, na temat negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko morskie. Dzięki rzetelnemu przekazowi wiedzy odbiorcy są w stanie rozpoznać źródło emisji zanieczyszczeń, jak również skutki tego zjawiska.
- Dzięki wiedzy zdobytej w trakcie zajęć lub podczas oglądania wystawy odbiorcy mogą podejmować odpowiednie, przyjazne środowisku decyzje. Bardziej realne stało się również uzyskanie społecznego wsparcia dla działań ograniczających degradację środowiska i utratę różnorodności biologicznej. Uzyskana wiedza umożliwi odbiorcom projektu zapobieganie wielu zagrożeniom ekologicznym już u ich źródła.
- Społeczeństwo jest aktywizowane na rzecz szeroko pojętej ochrony przyrody Bałtyku. Zainteresowanie funkcjonowaniem żywych układów ekologicznych wzrasta.
- U odbiorców projektu kształtowane jest poczucie odpowiedzialności za morze, w którego zlewisku mieszkamy.

Załącznik nr 1 do Sprawozdania
Dokumentacja fotograficzna edukacyjnej wystawy mobilnej

Fot. 1

Fot. 2